

зберігалась у визначенні завдань регулювання діяльності у космічній сфері і в законодавстві України до останнього часу [1, с. 3].

Виходячи з вищенаведеного, можна сказати, що розвиток та подальше формування сучасного космічного права продиктоване насамперед важливістю для людства даного виду діяльності, що матиме суттєві вимоги для суспільства і конкретної держави.

Отже, на сьогодні основні вимоги щодо вдосконалення та систематизації космічного права мають пред'являтися до системи нормативно-правових актів у сфері дослідження і використання космічного простору, повинні зводитися до більшої чіткості, визначеності, узгодженості і стабільності, що необхідно для забезпечення її дієвості та єдності. Система космічного законодавства повинна бути більш доступною і більш зручною в користуванні, що сприятиме більш точному й неухильному дотриманню космічно-правових норм, правильному та ефективному їх застосуванню. Зважаючи на те, що космічне законодавство потребує поліпшення, виділяється два основних етапи вдосконалення системи правового регулювання відносин у сфері дослідження і використання космічного простору, які мають проводитися паралельно.

Література

1. Космічне право: поняття та зміст: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / І. П. Андрушко; НАН України, Інститут держави і права імені В. М. Корецького. – К., 2006. – 18 с.

2. Беглий О. В. Правове регулювання світового ринку космічних послуг і технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О. В. Беглий. – К., 2002. – 12 с.

3. Беглий О. В. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України: стан і перспективи удосконалення / О. В. Беглий, З. І. Боярська, Є. К. Єршшов // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – К.: НАУ, 2012. – № 3 (24). – С. 16-20.

УДК 349.41(043.2)

Часова Т. О., к.ю.н.,
Київський професійно-педагогічний
коледж ім. Антона Макаренка, м. Київ

САМОВІЛЬНЕ ЗАЙНЯТТЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

У сучасних умовах проведення реформування діючого законодавства, побудови правової держави та здійснення налагодження дієвого механізму

взаємодії щодо недопущення порушень земельного законодавства, питання щодо самовільного використання земельної ділянки є досить актуальним та потребує детального розгляду.

Відповідно до ст. 14 Конституції України: «Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону» [1, с. 4].

У ст. 1 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19 червня 2003 р. зі змінами від 28 грудня 2015 р., дається визначення поняттю «самовільне зайняття земельної ділянки». У відповідності до зазначеного закону самовільне зайняття земельної ділянки – це будь-які дії, які свідчать про фактичне використання земельної ділянки за відсутності відповідного рішення органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування про її передачу у власність або надання у користування (оренду) або за відсутності вчиненого правочину щодо такої земельної ділянки, за винятком дій, які відповідно до закону є правомірними [2].

При цьому, можемо вказати на те, що самовільне захоплення земельної ділянки є досить поширеним порушенням земельного законодавства, оскільки кількість спорів щодо самовільного зайняття земельної ділянки зростає з кожним днем та виникає необхідність у відновленні законних прав та інтересів власників земель або осіб, які ними користуються.

Повідомленням на офіційному сайті Міністерства юстиції України головним спеціалістом Управління законодавства з питань земельних відносин агропромислового комплексу та охорони довкілля Степенко Т. Л. щодо питання самовільного зайняття земельних ділянок визначено, що в основі самовільного зайняття земельних ділянок лежить порушення устанавленого порядку щодо передачі (надання) земельних ділянок з устанавленням меж та оформлення права на них.

Степенко Т. Л. вважає, що рівень дотримання громадянами законодавства визначається рівнем їх правової свідомості та культури і більш дієвим за посилення відповідальності за вчинення правопорушень є виховування правосвідомості [4].

У разі, якщо земельна ділянка використовується особою без дозволу власника, важливим аспектом у відновленні її прав є звернення до Державної інспекції сільського господарства України. При цьому, уповноважена особа повинна провести обстеження земельної ділянки, скласти відповідний акт обстеження та вчинити усі необхідні заходи з метою притягнення особи до відповідальності та довести його вину у встановленому законом порядку.

Важливим інструментом врегулювання спорів щодо самовільного використання землі, відновлення законних прав та інтересів осіб є подання позовів про стягнення шкоди з відповідних суб'єктів правопорушення. Окрім цього, особи, чиї права порушені від самовільного зайняття земельної ділянки, мають право звернутися до суду не тільки з метою відшкодування майнової шкоди, а також і моральної шкоди. Відповідно суди, у разі наявності достатніх підстав задовольняють позов, про що виноситься відповідна постанова, а у разі відсутності підстав відмовляють у задоволенні позову.

Листом Державного комітету України із земельних ресурсів № 14-17-4/129991 від 11.11.2008 роз'яснюється, що у разі, якщо посадова особа органу земельних ресурсів, яка розглядає матеріали про самовільне зайняття земельної ділянки (матеріали справи про адміністративне правопорушення), встановить, що в діях порушника відсутні ознаки злочину, відповідальність за який передбачена статтею 197-1 Кримінального кодексу України, вона, за наявності ознак адміністративного правопорушення, притягує порушника земельного законодавства до адміністративної відповідальності за статтею 53-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення [3].

Відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки розглядається зі сторони адміністративного та кримінального судочинства. Самовільне зайняття земельної ділянки є адміністративним правопорушенням, передбаченим статтею 53-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Його вчинення тягне за собою накладення штрафу на громадян від десяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також, статтею 197-1 Кримінального кодексу України встановлена кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки, яким завдано значної шкоди її законному володільцю або власнику. За вчинення такого злочину встановлене кримінальне покарання у вигляді штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних або арешту на строк до шести місяців.

Можемо зробити висновок, що самовільне зайняття земельних ділянок віднесено до порушень земельного законодавства, за яке громадяни та юридичні особи несуть відповідальність відповідно до закону.

Література

1. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 30 вересня 2016 року. – К.: Паливода А.В., 2016. – 76 с.
2. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р., ред. від 28 грудня 2015 р. [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/963-15>.

3. Щодо притягнення порушників земельного законодавства до відповідальності за самовільне зайняття земельної ділянки: лист Державного комітету України по земельних ресурсах від 3 квітня 2007 р. № 14-26-7/2367 України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zsu.org.ua/mobile/444-2011-01-31-12-27-01>

4. Офіційний сайт Міністерства юстиції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.minjust.gov.ua/6677>.

УДК 347.824 (043.2)

Вигівська А. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козачок І. Я., к.ю.н.

ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ АВІАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Перехід до ринкової економіки – це тривалий і багатогранний процес. Складовою частиною цього процесу є приватизація майна державних підприємств України, яка забезпечує перехід його у приватну власність і створення відповідних форм господарювання. Однією з найактуальніших і найболючіших проблем сьогодення для України є роздержавлення і приватизація державної власності, зокрема і в сфері авіації.

Приватизація сприяє зміні відносин власності, структурній перебудові економіки, розвитку конкуренції та капіталізації доходу і на цій основі стабілізації економіки України. Законодавство України передбачає, що першочерговій приватизації підлягають об'єкти, які найбільше впливають на розвиток споживчого ринку, а також ті, що нині стримують стабілізацію державного бюджету, гальмують економічний розвиток України, формування її ринкової економіки. Державні органи приватизації включають Фонд державного майна України та його регіональні відділення і представництва.

Приватизація здійснюється на основі наступних принципів: законність; державне регулювання та контроль; надання громадянам України пріоритетного права на придбання державного майна; надання пільг для придбання державного майна членам трудових колективів підприємств, що приватизуються; забезпечення соціальної захищеності та рівності прав участі громадян України у процесі приватизації; платності відчуження державного майна; пріоритетного права трудових колективів на придбання майна своїх підприємств; створення сприятливих умов для залучення інвестицій; безоплатної передачі частки державного майна